

דא איז דא

עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

בס"ד

נושא השבוע: כשרות (קיג)

ההפטרה: "ועממי תלואים" (הושע יא)

פרשת ויצא

".. והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" (כז, יב)

האדם משול ל"סולם" שאף על פי שהוא מוצב ברגליו ארצה ומוכרח להתעסק בעניינים הארציים, בכל זאת "ראשו מגיע השמימה", אם הוא מכניס כוונה בכל מעשה גשמי שעושה שיהיה לשם שמיים, לעשות נחת רוח להקב"ה שהוא אבינו יוצרנו ומחיינו בכל רגע, הריהו מגיע עד לשמיים כי המעשים של האדם בעולם הזה מניעים את ההנהגה העליונה בשמים ומכריעים את הכף לטובה או ח"ו למוטב. (מעניה של תורה) לכן ישתדל כל יהודי באשר הוא לזכור לשם מה בא לעולם? על מנת שיוכל לעשות את תפקידו האמיתי ולא יסחף אחר הכלי העולם הזה ותעתועיו.

ובפרט האשה שמהווה את העיקר ויסוד הבית היהודי, היא בלבד מושכת שפע וברכה על בני ביתה או ח"ו להיפך. ומי אינה רוצה שאך טוב וחסד יושפעו עליה ועל בני ביתה.

"ושבתי בשלום אל בית אבי" (כז, כא)

מפרש רש"י: "שלם מן החטא".

ומדוע לא פירש כפשוטו, שישבו בשלום לבית אביו? שאם כן הפירוש, היה צריך לומר: "והשיבני בשלום" כשם שאמר קודם "ושמרני", "ונתן לי".

מכאן מובן שאין זו תפילה להשם יתברך שישבו בשלום לבית אביו כפשוטו אלא "בשלום מן החטא". והרי זה כבר תלוי באדם עצמו שצריך לעשות מבחינתו את חובת ההשתדלות שלו להתחזק כמה שיותר בעניני רוחניות ויראת שמים.

קל וחומר במצוות הצניעות, כל אשה ובת מחויבות לקיימה ולא להקל ראש למרות שהסביבה משדרת זלזול וקלות ראש, "ולנחם" את עצמה "שכולן הולכות כך" שזו נחמה של הבל ושטות אלא תתגבר כארי לעשות רצון אביה ותזכה אחרי 120 שנותיה "לשוב בשלום" לבית אביה יוצרה.

הקבלה בצניעות שהצילה

מעשה שהיה

בוקר שבתי אביבי אחד, בשנת תשע"א "איזו חצאית אלבש? קראה ברכה לחלל החרד, היא עברה על כל החצאיות בארון הבגדים, אחת אחת. היא הושיטה את ידה לעבר החצאית החדשה שקנתה לאחרונה ומלמלה: "אני חושבת שאלבש את זו", היא הורידה את החצאית מהקולב ומדדה אותה כשהיא מביטה בבואתה המשתקפת אליה במראה והיא כבר לא הייתה בטוחה כל כך בעצמה. לאחרונה דיברה איתן המורה על חשיבות ההקפדה שהחצאית תכסה את הברכיים בכל מצב, אומנם החצאית שלה לעיתים מתרוממת ולכן היא הלכה לקנות חצאית ארוכה יותר ממה שהייתה הולכת עד כה, ועכשיו כשהיא נצבת מול המראה לבושה בחצאית הזו קול בתוכה מוחה: "אוי, איזו חצאית נוראית! מה רע בשאר החצאיות שבארון?" היא נאבקה ברגשותיה הסותרים והתכווצה כשזוכרה בחברות שהקניטו אותה בשבוע שעבר כשלבשה לראשונה את החצאית החדשה.

אחרי דקות התלבטות קצרות היא קבעה נחרצות: "אני אלבש את החצאית הארוכה הזאת למרות

הזמנים ע"פ לוח "אור החיים" של אופק תל אביב

סוף זמן ק"ש לשבוע הבעלי"ט 8:20 - 8:24

כניסת שבת: 4:18 יציאת שבת: 5:09 יציאת שבת: 5:41

ועוד רבנים: הרב משה מרדכי קראפ- דיין ומורה צדק, הרב חיים יחיאל רוויטמן דיין בעלז, הרב יהודה טשטנר-רב קהילה במודיעין, הרב יעקב מאיר שטרן דיין ביה"ד וואזנר, הרב יוסף ליברמן-ראש ישיבת סדיגורא, האדמו"ר מזוטשקא-נדבורנא, הרב יעקב כהן אשדוד, הרב יצחק יעקב וייס אב"ד עדה חרדית י-ם, הרב משה אריה פריינד-אב"ד עדה חרדית י-ם, הרב ישראל משה דושינסקי עדה חרדית י-ם, הרב בנימין ראבינואליץ עדה חרדית י-ם, הרב אברהם דוד הורביץ עדה חרדית י-ם ועוד...

אקורות-אמנות-1: בזהר הקדוש צ"פ נשא דף קה ע"ב 2- צדית יוסף סי' עה ס"א וס"ע 3- מתוך שהגמ"א לא העיר על צ"ע מסתמא מסכים עימו 4- ע"פ עוד יוסף חי פרקת בל אוח 3 ולבוס מלכות עמ' 84 5- אמנם חז"ל הסתפק ב-אור"ח סי' טז אות ח, אך בלבוס מלכות עמ' 262-253 כשם כמה ספרים שחזר בו 6- לבוס מלכות עמ' 129 7- פשוט שקד יפסוק ותור מה ילדך 8- שו"ת יצי"א ח"ו חיו"ד סי' יד, שו"ת הרש"ל לגר"י יוסף ח"ב סי' 3 9- ע"פ סי' הערות לסכת דרכות מהר"א אלישיב עמ' רד וקובץ תשובות של הרב ח"א סי' יג עמ' כט 10- סי' לבוס מלכות עמ' 87 ובהסכמתו לס' משכנות זכר לבוסה 11- הובל ברכו בסי' צית יעקב לרד לוגסי עמ' 577-576 12- ברכו בסי' לבוס מלכות עמ' 130, קוטרס כה חאמר לבית יעקב עמ' כב 13- ראה 8 14- לבני גרדים שקופות פתחנה ברכה לגר"י יוסף סי' עה 15- ראה 12 16- חובלת גלי שוק עמ' 17 9- ברכה ה' לגר"מ לוי ח"א סי' פ"ח סי' 18- ראה 12 19- ראה 12 20- ראה 12 21- כרוז בסי' לבוס מלכות עמ' 129 22- ע"פ קובץ דבר תורה ח"ד ש"י טולל אכרכים ליובאוויטש כפר ח"ד 23- כרוז בסי' בגלי תפארתך 24- ראה 12 25- ראה 12 26- ראה 12 27- ראה 12 28- ראה 11 29- צית יעקב לרד לוגסי עמ' 30- ראה 12 31- סי' היא תפארתך של הרב יצחק עמ' 16 32- ראה 12 33- בגלי תפארתך עמ' קה-קז 34- ראה 33 35- ראה 33 36- ראה 33 37- סי' נטע גבריאל הל' ניה ח"א פ"ל סי' 38- ראה 33 39- ראה 33 40- ראה 33 41- ראה 33 42- ראה 33 43- אף נדברו ח"ד סי' ממ וסי' כ 44- ראה 33.

הנשים והבנות היקרות שקיבלו על עצמן להתחזק בעניינות בעקבות סדרת הצניעות בעלון תכנסנה להגדרת פרסים שתערך בס"ד בקרוב להרשמה בטל': 08-8644452

לעלון האיחוד דרושה משפחה באשדוד בהתנדבות לספירת העלונים והכנסתם בשקיות לפי מפיצים בכל שבוע בביתם לפרטים טלפון 08-8644452

משרדי "האיחוד" טל': 08-8644452 נא לא לעיין בתפילה דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com

ההצעות שיבואו! החלטה לא הייתה קלה עבורה אך היא הרגישה מרוצה מעצמה על שהייתה לה עוצמה לעשות את שנכון לעשות.

ימים ספורים אחר כך יצאה ברכה עם כיתה מרמת בית-שמש לטיול בצפון לפקוד קברי צדיקים ולבקר בנחל הבניאס הידוע במפליו המרהיבים. הבנות שציפו לטיול במשך חודשים ארוכים עלו לאוטובוס נרגשות ומרוצות, ברקע נשמע קולה של מדריכת הטיולים המסבירה ברמקול על המשמעות ההיסטורית של האתרים בהם עברו. סוף סוף הן הגיעו ליעדן, בליווי המדריכה

הן הלכו בשטח סלעי בדרכן למפל הגדול. "לכנה בזהירות!" התריעה המדריכה שהלכה בראש השיירה, הודעה עברה חיש כסרט נע בין כל הבנות, "היצמדה לצד שמאל! הזהרנה מהצוק התלול שמימין!" הבנות עברו בזהירות בטור עורפי את השביל הצר, "למה אין כאן מעקה בטיחות?" שאלו זו את זו באימה.

לפתע שאלה את ברכה הבת שמאחוריה שאלה, ברכה שהסתובבה לענות לה, סטתה מקצה השביל והחלה להידרדר במורד ההר. היא צרחה תוך שהיא מנסה להיאחז במשהו אך לשווא היא הייתה בטוחה שכאן היא מסיימת את חייה. לפתע נבלמה הנפילה, ברכיה נתקעו במין בליטה בהר והעצירה העניקה לה שהות להיאחז ולייצב את עצמה ובכך למנוע את נפילתה לתוך המים השוצפים. היא הייתה עדיין בהישג ידן של חברותיה והן הושיטו לה את ידיהן ומיהרו למשוך אותה כלפי מעלה למקום מבטחים ולהצילה מנפילה קטלנית. ברכה פרצה בבכי כשהיא בוחנת את ברכיה הפצועות, "חייבת להיות סיבה לכך ש-ה' הציל אותי". היא נזכרה בצניעות שבה התחזקה בימים האחרונים והתחללה. מיד שעלו כולן לאוטובוסים היא ביקשה להתקשר לאימה, היא התזיקה את הפלאפון בידיים רועדות וחייגה את המספר המוכר: "אימא כמעט שקרה לי אסון", היא צעקה בדמעות, "הברכיים שלי הצילו אותי!" התייפחה, "מי יודע? כנראה בזכות שהקפדתי לכסות אותן כראוי קיבלתי את חיי במתנה".

(מתוך ספר "ניצוצות של תפארת" מבעלת המעשה ברכה לאה גרוסמן)

בזכות קבלה בצניעות

רוחות ההשכלה שנשבו בקהילות היהודיות בגרמניה הרעילו את מוחותיהם של הקורבנות הנתינים. מבצרי התורה הפורחים של פרנקפורט -דמיין הוסבו מזמן למיסדות הרפורמה וההשכלה. בשנת תרי"א, כשמונה הרב שמשון רפאל הירש לרבה של פרנקפורט היו רק משפחות ספורות של שומרי שבת בעיר והן אלו שזימנו אותו לשמש כרב. הוא זנח את משרתו המכובדת כרב הראשי של מורביה כדי לסייע ולעקור את ההתבוללות הגואה בגרמניה. בשבת הראשונה לבואו כינס הרב הירש את נשות הקהילה לאסיפת חירום ואמר:

"בנסותנו לבנות מחדש את הקהילה הקדושה פרנקפורט, החלטתי להיפגש עם אלה שיש להם את ההשפעה הרבה ביותר, זאת הסיבה שאתן הנשים מתכנסות כאן מאחר שאתן היסוד של הבית ובידן הכוח להשפיע, אני מבקש לגייס את התמיכה שלך. זאת הדרך היחידה שבא אנו יכולים לקוות לבנות מבצר חזק, ולהציב יסודות מוצקים. אני מאמין שנוכל לממש זאת על ידי שהנשים תקבלנה על עצמן את הלכות הצניעות, בפרט בתחום של כיסוי הראש". אף שנשות פרנקפורט הקריבו ללא גבול למען שמירת השבת ולמען כשרות המזון, כולן הסתובבו גלויות ראש. "מי תהיה הראשונה שתקבל על עצמה לכסות את שיער ראשה?" הרעים הרב בקולו. הנשים נעצו עיניהן ברצפה, דוממות, משתדלות שלא להיתקל בעיני רבן המועד. "אני מבטיח שהאישה הראשונה שתקבל על עצמה לכסות את ראשה, תבורך בילד שיאיר את העולם ויהפוך למנהיג בישראל" הצהיר הרב הירש. אחרי שמיצת הבטחה כזו התרוממה גברת שרלט רוזנהיים מכיסאה, "אני רוצה להיות האישה הזאת" הכריזה, אחרת אומץ לקבל על עצמה את האתגר הקשה. גברת רוזנהיים קפצה ראשונה אל תוך המים, ולא עבר זמן ונשים אחרות "שחו" בעקבותיה. בשנת תר"ל ילדה גברת רוזנהיים תינוק, "ויקרא שמו בישראל,

יעקב". כשגדל הפך לתלמיד קרוב של הרב הירש, ואחר כך שימש כמנהיג קהילת פרנקפורט. הוא היה מנהיג אגודת ישראל וסייע לקדם את תנועת בית יעקב. בכנסייה הגדולה השנייה, בשנת תרפ"ט, במרינבד שבאוסטריה, התקבצו יחדיו אלפים. ביום השביעי לוועידה, קם הרב מאיר

שפירא, ראש ישיבת חכמי לובלין, ובנוכחות חלק מגדולי הדור הקריא את ההצהרה הבאה: "ויהי כישורון מלך בהתאסף ראשי עם, מועצת גדולי התורה נחושה בדעתה לכבד את איש האשכולות, ענק בתורה ולוחם את מלחמות השם: מר יעקב רוזנהיים מפרנקפורט, שיחיה לאורך ימים טובים! אנו רוצים להעניק לו את התואר הבלעדי של מורנו הרב". מועצת גדולי התורה חתמה על ההצהרה, ובראשה החפץ חיים, הרב חיים עוזר גרודזינסקי והאדמו"ר מגור. מאז והלאה, הוא תמיד כונה מורנו הרב יעקב רוזנהיים. בזכות מצוות הצניעות שקיבלה על עצמה אמו היא זכתה בכך שגדל למנהיג בישראל.

הלכות כבוד האשה ומעלתה(יא)

א. אסור לאשה ובת ללבוש חצאית או שמלה שמסתיימות מעל הברך [מה שקחי' מיני"] וכן אסור ללבוש חצאית/שמלה גבולית [שמסתיימת בברך או קצת אחרי הברך] שאז פעמים רבות מתגלה "הברך" האסור בראיה (מר"ן הרש"צ עובדיה יוסף צוק"ל שו"ת יצי"א חיו"ד סי' יד, מר"ן הרש"צ יצחק יוסף) ב. כדי ש"ברך" האשה תהיה מכוסה בחצאית/שמלה בכל מצב צריך שאורכם יהיה עד 20 ס"מ מעל לקרקע [ולא מועיל ברך מכוסה בגרביים אפילו אטומות אלא דווקא בחצאית או שמלה (לנעיות וגדולה לכד 7. לוטן עמ' 79, משמרת הנעיות לגר"מ זנדר עמ' 36, קונטרס כה תאמר לבית יעקב ועד הכנסת משמרת חיים עמ' כז ועוד)]. ג. שוק האשה הוא בכלל ערוה וחייב כיסוי גמ' ברכות כד, פרמ"ג סי' עה ס"א ק דעת אורח"ס סי' עה ס"א, כה"ח סי' עה ס"ק לח ומוסכס לכל הדעות]. [שוק הינו החלק בין הברך לכף הרגל].

אם משתמשים לכיסוי השוק בגרביים אסור שתהיינה שקופות או חצי שקופות אלא אטומות לגמרי שלא יראה צבע הבשר בעדן. (גמרא ברכות (כה) ורש"י שם, שולחן ערוך (אורח"ס סי' עה ס"א), ועוד). [גרביים של 20, 40, 70 דביר אינם טובים כי הם שקופים] לכן צריך גרביים לפחות בעובי 100 דביר (בגדי תפארת עמ' קכב-קכג, משפלות זהב לבושה). ד. אסור ללכת עם גרביים שהם בצבע העור/הגוף/הרגל [הרש"ל יתחק יוסף שליט"א בשו"ת הרש"ל ח"ב סי' ב]. להלן מקצת הרבנים מתוך אלפי הרבנים שאוסרים לכסות את השוק בגרביים שקופות או בצבע העור:

רב
בבא סאלי-רבי
ישראל
אבן-7

רב
יוסף חיים
זוננפלד
6-

רב
אברהם
ישעיהו קרליץ
5-

רב
יוסף חיים
הבן איש חי
4-

רב
הרמ"א-רבי
משה איסרליש
3-

רב
יוסף קארו
בעל שולחן ערוך
2-

רב
שמעון בר
יוחאי-רשב"י
1-

רב
דוד יוסף
הרש"ל
14-

רב
מר"ן הרש"ל
יצחק יוסף
13-

רב
שמעון בעדני
חבר במועצת חכמי
תורה ספרדים-12

רב
שמואל
הלי וואזנר
11-

רב
מר"ן שכלמה
זלמן אויברך
10-

רב
מר"ן רבי שלום
אלישיב
9-

רב
מר"ן הרש"ל
עובדיה יוסף
8-